

dosarul nr. 3ra-1050/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), judecătorul: A. Negru
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecătorii: V. Cotorobai, V. Sîrbu, A. Minciuna

Î N C H E I E R E

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Luiza Gafton
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ion Begleț,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Begleț
împotriva primăriei Ghidighici cu privire la anularea procesului-verbal,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, prin care s-a
respins cererea de apel declarată de către Ion Begleț,

c o n s t a t ă :

La 24 ianuarie 2017 Ion Begleț a depus cerere de chemare în judecată
împotriva primăriei Ghidighici, cu privire la anularea proceselor-verbale nr.1 și
nr.2 din 04 august 2015 ale inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea
primăriei Ghidighici.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a exercitat funcția de primar al
satului Ghidighici în perioada: 17 ianuarie 2005 – 06 iulie 2015. La 27 iulie 2015,
după 20 de zile de la expirarea mandatului său, prin dispoziția nr. 02/1-7/54 din
27 iulie 2015 “Cu privire la instituirea Comisiei pentru efectuarea inventarierii
tuturor mijloacelor, obiectelor de strict control la Primăria Ghidighici”, emisă de
către actualul primar al s. Ghidighici Serafim Isac, s-au instituit două comisii de
inventariere, care au perfectat procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 al inventarierii
stocurilor înregistrate la contabilitatea primăriei Ghidighici.

Ion Begleț a menționat că potrivit procesului-verbal nr.1 s-a depistat lipsa unui
șir de obiecte în valoare de 118 106,27 lei, iar conform procesului-verbal nr.2,
valoarea obiectelor constituie 10 380 lei.

Reclamantul a recmarcat că inventarierea s-a efectuat cu multiple și grave
încălcări a Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului
Finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012.

Ion Begleț a precizat că nu a fost înștiințat despre efectuarea inventarierii și
deși a fost învinuit în delapidarea bunurilor în valoare de 124560,67 lei, nu a făcut
parte din componența comisiilor de inventariere.

Reclamantul a mai indicat că, în comisie n-au fost incluși nici Ion Țurcan și Cristina Cojocari, care sunt indicați în dispoziție ca persoane cu funcții de răspundere materială, iar cu procesele-verbale nr. 1 și nr.2 înregistrate la contabilitatea primăriei Ghidighici, în original, nu i s-au prezentat și nici n-a luat cunoștință de acestea.

Ion Begleț a mai indicat că, a solicitat de la Primăria Ghidighici să-i fie eliberate, cu titlu de urgență, originalele proceselor-verbale nr. 1 și nr. 2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Ghidighici, prin cererea înregistrată la Primăria Ghidighici sub nr. 02/1-32/497 la 22 noiembrie 2016, însă actele solicitate nu i-au fost eliberate.

Reclamantul a precizat că, cererea prealabilă din 12 decembrie 2016, înregistrată sub nr. 02/1 - 32/524 și cererea din 19 ianuarie 2017, înregistrată sub nr. 02/1- 32/10 la Primăria Ghidighici, prin care din nou a solicitat eliberarea, cu titlu de urgență a originalelor documentelor nominalizate, au fost lăsate de pârât fără răspuns până în prezent.

În privința efectuării inventarierii bunurilor primăriei Ghidighici și perfectării proceselor-verbale nr.1 și 2 din 04 august 2015 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea primăriei Ghidighici, Ion Begleț a relatat că, de către pârât au fost încălcate prevederile pct. 12 din Regulamentul cu privire la inventariere, care stipulează că, înainte de a începe inventarierea, membrilor comisiei de inventariere li se înmânează contra semnătură dispoziția, iar președintelui comisiei de inventariere i se eliberează sigiliile pe care le păstrează pe toată durata inventarierii. Membrii comisiei de inventariere Ion Graur, în calitate de președinte al Comisiei, Ludmila Cobzac și Vera Costin, ca membri ai comisiei, nici n-au luat cunoștință de dispoziția dată, semnăturile acestor membri ai comisiilor de inventariere pe dispoziția nr. 02/1-7/54 din 27 iulie 2015 lipsesc, iar președintelui comisiei de inventariere Cristina Danila, precum și președintelui comisiei de inventariere Ion Graur careva sigilii n-au fost eliberate.

Reclamantul a mai menționat faptul că, potrivit pct. 15 din Regulament, în componența comisiei de inventariere nu se includ contabilii, care țin evidența subdiviziunii respective, însă în componența comisiei de inventariere, a fost inclusă Vera Bulgara, care este contabil la primărie și ține evidența tuturor bunurilor Administrației Publice Locale Ghidighici. De asemenea, în opinia sa, în componența Comisiei de inventariere, ilegal a fost inclusă Vera Costin, care nu este angajata primăriei Ghidighici și nu este în subordinea primarului, dar care este consilier în Consiliul sătesc Ghidighici, iar art. 13 din Legea privind statutul alesului local (nr. 786 din 02 februarie 2000, publicată în M.O. la 24 martie 2000, Nr.34, art. Nr: 231) nu prevede dreptul consilierului local de a participa la efectuarea procedurilor de inventariere.

Reclamantul a mai invocat pct. 18, subpct. 1) din Regulament, potrivit căruia comisia de inventariere solicită obligatoriu, înainte de începerea inventarierii, întocmirea și prezentarea de către fiecare gestionar a declarației. Declarația se datează și se semnează de către gestionar și membrii comisiei de inventariere, care atesta că aceasta a fost datată și semnată în prezența lor. Careva declarații de la gestionarii Ion Țurcan și Cristina Cojocari comisiile de inventariere n-au solicitat, n-au fost identificate toate locurile de depozitare (încăperile), în care există bunuri supuse inventarierii. Din procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 nu se întrevăde respectarea

de către Comisiile de inventariere a subpct. 3) și 4) ale pct. 18 din Regulament. În subpct. 6) se prevede că comisia de inventariere în cazul în care gestionarul lipsește, aplică sigiliul la încăperile supuse inventarierii și comunică despre aceasta comisiei centrale sau conducătorului entității, care sunt obligați să-l înștiințeze imediat în scris pe gestionar despre hotărârea efectuării inventarierii, indicând locul, ziua și ora începerii inventarierii. Dacă gestionarul nu se prezintă în locul, data și ora stabilită, inventarierea se efectuează de către comisia de inventariere în prezența adjunctului, altei persoane, numite printr-un ordin (dispoziție) emis de către conducătorul entității. Inventarierea bunurilor se efectuează în prezența obligatorie a gestionarului. Aceste prevederi importante ale Regulamentului, de către Comisiile de inventariere și conducătorul entității Serafim Isac, n-au fost respectate, iar inventarierea s-a efectuat în absența gestionarilor.

Ion Begleț a punctat și nerespectarea de către Comisiile de inventariere a prevederilor pct. 20 din Regulament care prevede, că inventarierea bunurilor se efectuează pe fiecare loc de depozitare (amplasare) a acestora și pe fiecare gestionar.

Astfel, în Procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea primăriei Ghidighici este indicat: "Pe data de 4 august 2015 membrii comisiei au verificat stocurile obiectelor înregistrate la contabilitatea primăriei", astfel în opinia sa, locul de depozitare (amplasare) a bunurilor supuse inventarierii nu este indicat. Aceste locuri de depozitare (amplasare) a bunurilor supuse inventarierii de către comisiile de inventariere nu au fost identificate și verificate.

Totodata reclamantul invocă nerespectarea prevederilor pct. 22, subpct. 1) din Regulament care prevede că, denumirea bunurilor supuse inventarierii și cantitățile se înregistrează în listele de inventariere și alte formulare, conform nomenclatorului prevăzut în punctul 23 al Regulamentului. Pct. 23, subpct. 1), stipulează, că elementele de activ supuse inventarierii se înscriu în formularele-tip, iar la caz, comisia de inventariere n-a întocmit procesul-verbal privind rezultatele inventarierii. Astfel procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 nu pot fi considerate ca procese-verbale privind rezultatele inventarierii, deoarece acestea sunt denumite - procese-verbale a inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea primăriei Ghidighici și în ele este indicat doar că pe data de 04 august 2015 membrii Comisiei au verificat stocurile obiectelor înregistrate la contabilitatea primăriei. În procesele-verbale nr. 1 și nr. 2 nu sunt indicate o serie de prevederi specificate în regulament. Nu s-au solicitat careva explicații de la persoanele gestionare și cele responsabile, n-au fost stabilite diferențele dintre rezultatele inventarierii bunurilor și datele contabile, n-a fost efectuată înregistrarea în procesul-verbal a rezultatelor inventarierii.

Ion Begleț a mai indicat încălcarea prevederile pct. 78 din Regulament, potrivit căruia din momentul finisării inventarierii, procesul-verbal al comisiei de inventariere, listele de inventariere, calculele și alte documente se transmit în termen de 3 zile lucrătoare comisiei centrale și/sau conducătorului entității, în vederea informării și luării deciziei. Conducătorul entității cu avizul contabilului-șef și șefului serviciului juridic, după caz, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare ia decizia referitor la rezultatele inventarierii.

Reclamantul a precizat că conform prevederilor art. 14 alin. (2) lit. b) din Legea privind administrația publică locală (Nr. 436 din 28 decembrie 2006, publicată în M.O. la 09 martie 2007, Nr.32-35 art. Nr: 116), conform căruia consiliul administrează bunurile domeniului public și ale celui privat, precum și suma indicată a lipsurilor în valoare de 124 560,67 lei, în ordinea de zi a ședințelor Consiliului sătesc Ghidighici, urma să fie inclusă această chestiune într-un proiect de decizie respectiv avizat de serviciile de resort ale primăriei și cu avizul Comisiei de specialitate a Consiliului sătesc Ghidighici - Comisia pentru finanțe și buget, economie și reforme, însă o astfel de chestiune în ordinea de zi a ședințelor Consiliului sătesc Ghidighici de către primarul de la Ghidighici n-a fost propusă. Astfel, în opinia sa, inventarierea a fost efectuată cu grave încălcări și contravine actelor normative și legislative în vigoare ale Republicii Moldova.

Reieșind din cele menționate Ion Begleț a solicitat: anularea integrală a procesului-verbal nr.1 și a procesului-verbal nr.2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea primăriei Ghidighici din 04 august 2015.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul a înaintat cerere prin care a solicitat repunerea în termen pentru adresarea în instanța de judecată, menționând că abia în ședința de judecată din data de 25 septembrie 2017 a făcut cunoștință cu procesele-verbale contestate.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) a fost dispusă admiterea cererii privind repunerea în dreptul de contestare a proceselor-verbale și respinsă integral ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

În susținerea poziției date, instanța de fond a concluzionat că nu au fost stabilite careva circumstanțe care să indice că procesul-verbal nr. 1 din 04 august 2015 ar fi ilegal sau emis cu încălcarea prevederilor legii, iar pretenția reclamantului privind anularea procesul-verbal nr. 2 din 04 august 2015, instanța de judecată a considerat necesar de a o respinge deoarece, reprezentantul pârâtului, în momentul în care instanța a solicitat prezentarea originalului acestui act, a declarat expres că un atare act nu a fost emis în cadrul primăriei Ghidighici. Prin urmare, instanța de judecată a conchis că în partea respectivă, reclamantul contestă un act inexistent. Astfel, instanța este în imposibilitate de a anula un act care nu există. Cu referire la termenul de depunere a acțiunii, instanța a menționat că, materialele pricinii nu relevă cu exactitate momentul în care reclamantului i-a fost prezentată spre cunoștință copia procesului-verbal nr. 1 din 04 august 2015, iar pârâtul nu a prezentat careva probe care ar demonstra fără echivoc, momentul în care reclamantul a luat cunoștință de actul contestat, motiv din care cererea privind repunerea în termen urmează a fi admisă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 30 noiembrie 2017, Ion Begleț a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ion Begleț, și s-a acordat termen apelantului până la 20 februarie 2018 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume, depunerea cererii de apel motivate (f.d.154-155).

La 26 februarie 2018 Ion Begleț a depus cererea de apel motivată, reiterând solicitările inițiale.

Prin decizia din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarate de Ion Begleț și menținută hotărârea din 29 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

La 28 mai 2018 Ion Begleț a depus recurs împotriva deciziei din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului recurentul a menționat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art.26 alin.(1) lit. c) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și a interpretat în mod eronat prevederile Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 aprilie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 08 mai 2018, confirmare despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de către Ion Begleț, la 28 mai 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ion Begleț în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în

măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătorec poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 02 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Begleț este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ion Begleț ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e :

Recursul, declarat de către Ion Begleț, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Visternicean